

**ТРКА НА 3, 6 И 9 СО ПРЕЧКИ.
КОН ЧИСТА ПРЕПОРАКА?**
Набљудување на спроведувањето
на вторите три месеци
од Планот 3-6-9

Февруари 2018

**ТРКА НА 3, 6 И 9 СО ПРЕЧКИ.
КОН ЧИСТА ПРЕПОРАКА?**
Набљудување на спроведувањето
на вторите три месеци
од Планот 3-6-9

Февруари 2018

*Гледиштата изразени во овој извештај се на авторите
и не нужно ги одразуваат гледиштата на Фондацијата
Конрад Аденауер и Институтот за демократија
“Социетас Цивилис” - Скопје.*

ИМПРЕСУМ

Наслов: Трка на 3, 6 и 9 со пречки. Кон чиста препорака?
Набљудување на спроведувањето на вторите три месеци
од Планот 3-6-9

Издавач: Фондација Конрад Аденауер во Република Македонија
Институт за демократија „Социетас Цивилис“ - Скопје

Автор: Зоран Нечев во соработка со Иван Николовски

Лектура: Винета Огненоска

Дизајн и подготовка: Владимир Барлакоски

Публикацијата може бесплатно да се преземе на:

<http://www.kas.de/mazedonien/>

<http://www.idscs.org.mk>

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

341.171.071.51(4-672ЕУ:497.7)

НЕЧЕВ, Зоран

Трка на 3, 6 и 9 со пречки. Кон чиста препорака? [Електронски извор] : набљудување на спроведувањето на вторите три месеци од Планот 3-6-9 / [Зоран Нечев]. - Скопје : Институт за демократија Социетас Цивилис, 2018

Начин на пристап (URL): <https://www.kas.de/mazedonien/>

Начин на пристап (URL): <https://www.idscs.org.mk>. - Текст во PDF формат, содржи 19 стр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 02.03.2018. - Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 18-19

ISBN 978-608-4775-35-5

а) Македонија - Препораки за зачленување - Европска унија

COBISS.MK-ID 106383370

ТРКА НА 3, 6 И 9 СО ПРЕЧКИ. КОН ЧИСТА ПРЕПОРАКА?

Набљудување на спроведувањето
на вторите три месеци
од Планот 3-6-9

Автор: Зоран Нечев во соработка со Иван Николовски

Континуиран притисок за реформи и нивна имплементација

Во очи на објавувањето на кредибилната европска перспектива за проширување со земјите од Западен Балкан, Комесарот за европска соседска политика и преговори за проширување ја истакна намерата на Европската комисија позитивно да го оцени напредокот на Македонија и да ѝ ја врати чистата препорака за отпочнување на пристапните преговори.¹ Во таа насока, исполнета е една од клучните цели на Владата на Република Македонија поставени со донесувањето и спроведувањето на Планот 3-6-9.

Ефектуирањето на препораката од страна на Советот на ЕУ сепак ќе зависи и од однесувањето на Македонија на меѓународен план како и во убедувањето на одредени скептични земји-членки, пред сè Холандија, Германија и Франција, дека државата има капацитет и волја донесени-

1 Светлана Јовановска, „Хан за НОВА: Ќе ѝ дадеме чиста препорака на Македонија,“ Нова ТВ, февруари 6, 2018, <http://novatv.mk/han-za-nova-ke-i-dademe-chista-preporaka-na-makedonija/>.

те реформски закони и стратегии во рамки на Планот да ги имплементира во целост и непристрасно.

Следењето на спроведувањето на делот 6 од планот 3-6-9 на Институтот за демократија „Социетас Цивилис“² открива дека од вкупно предвидените 31 активности, 16 активности (52%) се исполнети, 5 активности (16%) - се делумно исполнети, 6 активности се неисполнети (19%), додека 4 активности (13%), се немерливи. Делот 6 се однесува на период од локалните избори до крајот на 2017 година. Споредено со делот 3³, процентот на исполнети активности е во пораст од 41% на 52%, исто како и процентот на неисполнети активности од 14% на 19%. Додека процентот на делумно исполнетите активности останува ист, односно 16%, бележиме пад во процентот на немерливи активности од 29% на 13%.

Се забележува подобрување на Планот во насока на зголемување на неговата мерливост и предвидливост. Друг позитивен момент е што Владата, овој пат, го објави планот во целост односно ги објави активностите кои треба да бидат преземени за целото времетраење на планот 3-6-9. Исто така, како позитивно се оценува и направената приоритизација во однос на реформски области. За разлика од претходниот план, овојпат, акцентот е ставен на реформите во правосудството, безбедносните и разузнавачките служби и јавната администрација.

Покрај овие позитивни моменти, евидентни се и аномалиите кои се повторуваат во оваа, како и во претходната

2 Методологијата на следење на спроведувањето на мерките е достапна во анекс кон овој извештај.

3 Зоран Нечев и Иван Николовски, „Трка на 3, 6 и 9 со пречки: Набљудување на спроведувањето на првите три месеци од Планот 3-6-9,“ Институт за демократија „Социетас Цивилис“ - Скопје, ноември 2017.

верзија на Планот. Имено, застапени се мерки кои по својата природа се континуирани активности на институциите или нивна ресурсна надлежност. Тие не се и не можат да бидат реформска активност. Таков пример е активната во областа Собрание која предвидува активна поддршка на мулти-партиските интересни групи на пратеници. Логично е оваа активност да се одвива на подолг рок, а не во временска рамка од 3 месеци и притоа, несомнено е дека истата не претставува реформска активност. Истите забелешки можат да се истакнат за активната насловена „објавувањето и континуирано ажурирање на регистарот на граѓански организации согласно Законот за здруженија и фондации“ – од областа „граѓанско општество“. Оваа активност не предвидува ништо повеќе од спроведување на Законот, што во ниту еден случај не може да биде реформски зафат. Понатаму, фактографски извештај за делот б до моментот на пишување на овој извештај не е објавен што директно влијае на транспарентноста на процесот и навременото информирање на јавноста за спроведените активности содржани во Планот 3-6-9.

Што се однесува до процентот на адресирани препораки од извештајот на Прибе од 2015 година и Итните реформски приоритети на Европската комисија, активностите во делот б го запазуваат истиот опфат како со делот 3. Оттука, 8 активности од вкупно 31 - колку содржи планот, за овој временски период можат да се поврзат со овие два извештаи. Слична е ситуацијата и со усогласеноста на мерките во делот б со Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА 2016 - 2018 и нејзиниот анекс 2017 - 2020). Додека во делот 3, 8 од 73 мерки (11% од мерките) произлегуваат и се усогласени со НПАА и/или нејзиниот анекс, во делот б само 3 од 31 мерка (10% од мерките) покажуваат таква усогласеност. Мало, незначително подобрување од 25% на 29% се забележува во адресирање на

препораките од вториот извештај на Прибе од 2017 година.

Политички контекст

Во овој контекст, важно е да се напомене дека Делегацијата на ЕУ има споделено со Владата на Република Македонија листа на приоритетни активности кои ќе ѝ овозможат на Европската комисија да препорача враќање на чиста препорака.⁴ Станува збор за документ кој е пократок од Планот 3-6-9 и опфаќа активности поврзани со приоритетните области правосудство, безбедносни служби и разузнавање и јавна администрација. Рокот за спроведување на активностите предвидени во оваа приоритетна листа во голема мера коинцидира со делот 6 од планот 3-6-9. Оттука, дел од активностите се инкорпорирани во планот и согласно нашите сознанија, голем дел од тие активности се веќе спроведени. Во делот на правосудството, станува збор за изготвување на извештајот за злоупотребите на АКМИС системот кој е доставен до надлежните институции. Понатаму изготвена е Стратегијата за реформи во правосудството, а донесени се и измените на Законот за Судскиот совет со кои ова тело се стекна со надлежностите на Советот за утврдување на факти (којшто беше укинат). Во овој дел, се доцни со донесување на измените и дополнувањата на Законот за заштита на сведоци. Во делот на јавната администрација, основан е Советот за реформи во јавната администрација, но се доцни со усвојувањето на Стратегијата за реформи на истата. За крај, во делот на безбедноста и разузнавањето, иако

4 360 Степени, „2018 - Колку што е важна за Македонија, толку евентуалниот успех на Македонија е важен и за Брисел“, 360 Stepeni, 26-ти декември, 2017, https://www.youtube.com/watch?v=_XOI5yc0Rds.

не сосема во духот на препораките на Прибе,⁵ донесен е пакетот на закони за реформа на безбедносно-разузнавачкиот систем, поточно системот за следење на комуникации.

Во дел од временскиот период кој го покрива планот 6, Собранието е бојкотирано од страна на најголемата опозициска партија. Имено, во периодот од нивното напуштање на Собранието на 12 декември, донесени се одредени приоритетни законски решенија како Закон за престанување на важење на Законот за Советот за утврдување факти и покренување на постапка за утврдување одговорност на судија и Закон за изменување и дополнување на Законот за Судскиот совет на Република Македонија; како и пакетот закони во делот на безбедноста и разузнавањето кои се во собраниска процедура или донесени (Закон за следење на комуникациите; Закон за Оперативно техничката агенција (ОТА); Закон за измени и дополнување на Законот за електронски комуникации (донесен); Закон за измени и дополнување на Законот за кривична постапка и Закон за измени и дополнување на Законот за класифицирани информации). Ваквата ситуација значително влијае на намалување на демократскиот капацитет на државата и воедно излегува на виделина „зрелоста“ на политичките чинители и нивното разбирање за клучниот политички момент во однос на процесот на европска интеграција.

5 На пример, во првиот извештај, Прибе препорачува пренесување на медијациските уреди за следење на комуникациите кај телекомуникациските оператори. Од друга страна, пакетот на реформски закони во делот на безбедноста и разузнавањето, поконкретно Предлог-Законот за Оперативно-техничката агенција (ОТА) предвидува пренесување на медијациските уреди во овој нов независен државен орган. Види Група експерти, „Препораки на групата експерти за системските прашања на владеење на правото поврзани со следењето на комуникациите објавено во пролетта 2015,” Европска Комисија, 8-ми јуни, 2015, стр. 8.

Континуитет на објавените планови

За разлика од првата верзија на Планот, делот 6 е објавен заедно со делот 9⁶ во таканаречениот План 3-6-9+ опфаќајќи го целокупното времетраење на планот во периодот од октомври 2017 до март 2018 и понатаму (оттука и плусот во името на планот). Во овој нов формат влегуваат 59 активности, од кои 31 активност влегуваат во временската рамка која го покрива делот 6, додека 26 активности го опфаќаат делот 9. Две активности се континуирани и излегуваат надвор од временската рамка на планот.

Оттука, споредбено со претходниот, делот 6 има помалку активности од делот 3 односно 31 во споредба со 73. Намалувањето на бројот на активности во овој дел може да се гледа низ перспектива на осмислување на суштински активности и не оптоварување на планот со т.н. непотребни активности од типот на формирање на работни групи. Исто така, интересно да се напомене е фактот дека делот 6, за разлика од делот 3, се разликува по приоритетни области и активностите кои ги покрива. Иако се забележува одреден степен на континуитет во оваа смисла, сепак одредени приоритетни области се во голема мера променети. Во некои случаи активности кои започнале во делот 3 се занемаруваат за сметка на нови во делот 6. Таков пример се активностите во делот на изборите. Па така, останува нејасен исходот на Извештајот на ОБСЕ/ОДИХР, предвиден како услов за разрешување на директорот на јавниот радиодифузен сервис или пак изготвувањето на извештај на ДИК за поднесени приговори во текот на изборниот процес како основа за евалуација на системот за приговори. Ова е посебно ин-

6 Делот 9 го опфаќа првите три месеци од 2018 – односно месеците јануари, февруари и март.

тересно имајќи предвид дека во месец јануари е распишан конкурс за избор на директор и заменик директор на МРТ како и конкурс за избор на членови на надзорниот одбор. Сличен пример е и усвојувањето на потребните подзаконски акти согласно препораките на ОБСЕ/ОДИХР и експертот на Венецијанската комисија.

Исто така, постојат активности, како онаа поврзана со проверка за функционирањето на АКМИС системот со утврдени констатации за евентуални злоупотреби со препораки,⁷ чиј понатамошен исход останува нејасен и недоречен. Имено, и покрај континуитетот на оваа активност од претходниот извештај, се поставува прашањето како препораките и констатациите од овој извештајот, кој патем е класифициран од, за јавноста непознати причини, ќе се канализираат во пракса. Никаде во планот не постои конкретна информација како надлежните институции ќе постапуваат по наодите од овој извештај. Ова е од особено значење бидејќи продира во сржта на „заробената држава“ и процесот на нејзино „ослободување“. Дотолку повеќе, симптоматично е што Судскиот совет, институцијата која ја обезбедува и гарантира самостојноста и независноста на судската власт, посочува дека Извештајот за злоупотребите на АКМИС системот не содржи ништо „страшно“ и „помпезно“,⁸ притоа криејќи се под превезот на доверливост на истиот. Оттука, она што исто така останува недоречено е како наодите од овој извештај се поврзани со и како истите ќе се рефлекти-

7 Министерство за правда, „Обраќање на Министерот за правда, Билен Салији на денешната прес-конференција за извештајот од увидот во функционалноста на информатичкиот систем“, Министерство за правда, 7-ми декември, 2017, http://www.pravda.gov.mk/novost_detail.asp?lang=mak&id=1416.

8 Елена Мукоска-Ивановска, „За Караџовски нема ништо страшно во извештајот за „Акмисот““, Телма | Национална Телевизија, 15-ти февруари, 2018, <http://telma.com.mk/za-karadhovski-nema-nishto-strashno-vo-izveshtajot-za-akmisot/>.

раат на реформите во правосудниот сектор во целост, особено во насока на обезбедување идна заштита и механизми кои ќе го штитат судството од вакви злоупотреби.

Понатаму, приоритетната област посветена на Охридскиот рамковен договор не предвидува никаква активност во делот 6 и е претставена во форма на декларативна заложба за понатамошно унапредување на имплементацијата на донесените законски решенија која се јавува како вовед во активноста „Усвојување на Предлог-закон за употреба на јазиците од страна на Владата, кој потоа ќе биде доставен на консултации во Венецијанската комисија” предвидена во делот 3. Иако континуитетот во смисла на содржина е воочлив, сепак оваа активност е немерлива, посебно имајќи предвид дека не содржи активности кои би ја операционализирале декларативната заложба. Битно е да се напомене дека по донесувањето на Предлог-законот за употреба на јазиците од страна на Владата, истиот не е доставен на консултации во Венецијанската комисија. Наместо тоа, истиот е доставен во Собрание на понатамошно усвојување (во услови кога парламентарната опозиција е надвор од Собранието). Воедно на законското решение е поставено европско знаменце. Доколку од Владата сметале дека станува збор за закон со кој се врши усогласување со европското законодавство, истото требало да го достават во Собранието со сите пропратни документи: изјавата за усогласеност на предлог националниот пропис со правото на Европската Унија како и кореспондентна табела. Истите не се доставени на Собранието. Доколку Собранието сака суштински да ја извршува својата надзорна улога истиот треба да го врати на доработка во Владата и да не го разгледува се до доставувањето на сите потребни документи.

Кохабитацијата на Владата со Претседателот на државата како област веќе не постои. Само една од активност од

планот 3 од оваа област е префрлена во новиот формат на планот со рок кој се поклопува со делот 9 во делот „Именувања“. Истата не е детализирана. Кохабитацијата со Претседателот на државата е од голема важност, особено во претстојниот период, што не е само поврзано со пополнување на упразнетите места во дипломатски-конзуларните претставништва, туку и во усогласување на разликите поврзани со Законот за јазици за кои Претседателот стави вето и го врати Законот на повторно гласање по што следеше и блокирање на работата на Собранието со поднесување на голем број на амандмани од страна на опозицијата.

Во однос на континуитет поврзан со приоритетни областите, може да се увиди дека одредени активности кои биле дел од првиот план, во новиот формат се прераспределени во друга. Имајќи предвид дека станува збор за иста односно многу слична активност, ваквото прераспределување, без соодветно објаснување, упатува на недостаток на соодветна класификација и визија на мерките и нивната применливост во пракса. Таков е примерот со активноста „материјално-техничко надградување на Националниот координативен центар за борба против организираниот криминал“. Истата мерка насловена „операционализирање на Националниот координативен центар за борба против организиран криминал“, во делот 3 е предвидена во областа на реформа на безбедносните и разузнавачките служби, додека во делот 6 се јавува во областа борба против организираниот криминал и корупцијата.

Приоретизација на мерки и нивно понатамошно структурирање

Постои подобрување во планот 6 во однос на приоретизацијата, презентацијата и формулацијата на областите и активностите. Имено, во однос на приорететните области кој планот ги опфаќа, истите се претставени по редослед кој во значителна мера кореспондира со крупните реформски зафати кои државата треба да ги направи во насока на ослободување на „заробената држава“, а кои произлегуваат и се приоретизирани во извештаите на Прибе и Итните реформски приоритети. Па така, планот започнува со областите „правосудство“, „реформа на безбедносните и разузнавачките служби“ и „реформа на јавната администрација“ – области проценети како клучни од страна на ЕУ. Приоретизацијата е подобрена и во однос на самите активности во самите приорететни области кои се логично распоредени и упатуваат една на друга, што не беше случај со првата верзија. Исто така, мерките во делот 6 се посоодветно формулирани поради што утврдувањето показатели за нивна мерливост беше значително подобро. Подобрување може да се забележи и во фактот што новиот формат на планот предвидува временска рамка за исполнување на мерките. Оваа новина е комплементарна на одлуката делот 6 да се објави заедно со делот 9, што пак значително ја подобрува извесноста и предвидливоста во неговата имплементација преку јасно разграничување.

Оттука, може да се заклучи дека Владата на Република Македонија, преку Секретаријатот за европски прашања ги има прифатено забелешките и критиките во однос на приоретизацијата на областите и мерките во планот изнесени во извештајот за делот 3. Како се приближува периодот на затворање на овој вонреден реформски план, институции-

те треба да почнат да се подготвуваат за негово реструктурирање, особено по најавата за добивање на чиста препорака за почеток на преговори и објавувањето на новата Стратегија за Западен Балкан.

Забелешка во овој дел на приоритизација на областите и активностите е донесувањето на Законот за јазици, и покрај тоа што во Планот е последна приоритетна област. И покрај насоките дадени од ЕК и нејзини клучни челници како Комесарот за проширување и добрососедска политика⁹ дека не станува збор за закон со европски приоритет, Владата го донесе овој Закон. Претседателот на државата одби да го потпише указот за прогласување на истиот и неговото донесување воедно предизвика реакција од страна на опозицијата со која ефективно се блокираше работата на Собранието. Овој момент беше контрапродуктивен во момент кога се креираше национален, политички, институционален и општествен консензус за решавање на спорот со името и во ситуација кога во процес на донесување се закони кои изискуваат 2/3 мнозинство.

Суштинско вклучување на засегнатите страни

Вооченото подобрување во спроведувањето на активностите предвидени во планот 3-6-9 е проследено со низа недостатоци како на пример: системско вклучување на граѓанските организации во процесот на донесување на одлуките, следствено ниското ниво на траснапрентност,

9 Сања Сеизова-Мрмова, „Хан: „Законот за употреба на албанскиот јазик не е европски приоритет.““, Сител Телевизија, 21-ви ноември, 2017, <http://sitel.com.mk/han-zakonot-za-upotreba-na-albanskiot-jazik-ne-e-evropski-priortet>.

отсуството на информирана јавна (општествена) дебата и постигнување на есенцијален политички консензус при носење на клучните реформски зафати.

Во однос на вклученоста на граѓанските организации, можеме да заклучиме дека на формално ниво, Владата продолжува со праксата на консултации со засегнатите страни како преку интернет-платформата „ЕНЕР“, така и преку разни видови на состаноци. Сепак, јавната дискусија за суштинските реформи, како онаа за изборот на моделот за следење на комуникации операционализиран во ОТА, недостасуваше. Имено, моделот беше избран со одлука на Влада без претходна суштинска дискусија за изборот и оправданоста на овој модел и неговата усогласеност со извештаите на Прибе и Итните реформски приоритети. На иницијатива на Министерството за внатрешни работи, дискусија за овој модел, како и за пакетот на реформски закони во делот на безбедноста и разузнавањето, се одржа дури по нивниот избор. Истата се фокусираше, пред сè, на подобрување на владините предлози согласно овој модел, но тие како такви не беа доведени во прашање. Дотолку повеќе, на оваа дискусија присуствуваа само мал број на граѓански организации што пак ја поткопува нејзината јавност.¹⁰

Исто така, забележано е отсуство на униформиран пристап во вклучувањето граѓански организации во процесот на донесување на одлуките. Па така, за разлика од реформите во безбедносно-разузнавачкиот систем каде граѓанските организации беа вклучени во јавна дискусија *post factum*, јавните дискусии за медиумските реформи се

10 Од друга страна, во периодот помеѓу октомври и декември 2018, јавноста можеше да се запознае со реформите во областа на безбедноста преку неколку јавни дискусии за реформата на безбедносно-разузнавачкиот систем организирани од страна на граѓански организации и високообразовни институции.

одржаа во иницијална фаза, поточно пред да бидат усвоени какви било одлуки или политики од страна на Владата. Таков пример се јавните дискусии за можни измени на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и Законот за медиуми, чија цел беше утврдување на потенцијална потреба за нивна измена преку консултации со засегнатите страни. Иако е за поздравување вклучувањето на граѓанските организации од страна на Владата, она што недостасува од почетокот на спроведувањето на овој план е системско вклучување на граѓанските организации во следењето, унапредувањето и промовирањето на реформскиот план што значително ќе придонесе за избегнување на ситуации од овој тип. Оттука е нејасно зошто Владата не премине кон вакво вклучување на засегнатите страни и си помогне себеси во процесот на спроведување на Планот и европската агенда. Од објавувањето на првиот извештај од следење на спроведувањето на планот 3-6-9, Институтот за Демократија застапува предлог со кој граѓанските организации треба да се вклучат во процесот преку редовно информирање (најмалку еднаш месечно) од страна на оваа ад хок експертска група. Истото ќе придонесе кон подобра соработка, подобрување на условите за следење и коментирање за реформските зафати на време.

Кон успешна финализација на Планот

За крај, во споредба со делот 3, би можело да се заклучи дека постои подобрување на делот 6 во однос на формулацијата на активностите, како и приоритизацијата и структурирањето на областите и активностите со што, значително е подобрена мерливоста на активностите во планот, но и неговата извесноста и предвидливоста. Како позитивен може

да се оцени и фактот што делот 6 бележи повисок статус на реализација од делот 3 – 52% на исполнетост на мерките во делот 6 наспроти 41% на исполнетост на мерките во делот 3.

Од друга страна, останува забелешката дека, и покрај горенаведените подобрувања, планот, сè уште, содржи активности кои не претставуваат реформски зафати односно претставуваат ресорни надлежности на институциите опфатени со истиот. Исто така, она што отсутствуваше во спроведувањето на делот 6 е транспарентноста на Владата во смисла на навремено информирање на јавноста за статусот на реализација на мерките опфатени со овој дел. Понатаму, и покрај фактот што најголем дел од активностите во делот 3 продолжуваат во делот 6, континуитетот на одредени области (на пр. Избори, Кохабитација со Претседателот и Охридскиот рамковен договор) и мерки (наврати се кон поглавјето „Континуитет на објавените планови“) останува нејасен со оглед на тоа што во делот 6 не се јасно или не се воопшто предвидени односните области и мерки. Дотолку повеќе, при спроведувањето на дел од активностите во делот 6, отсутствуваше суштинско вклучување на граѓанските организации (особено во делот на реформите во безбедноста и разузнавањето), а дел од клучните реформски закони (пред сè во областите „правосудство“ и „безбедност и разузнавање“) беа донесени или влегоа во парламентарна процедура во период кога опозицијата ја бојкотираше работата на Собранието.

Оттука, на Владата на Република Македонија и Секретаријатот за европски прашања им преостанува да осигураат дека степенот на реализација на мерките ќе биде уште повисок во делот 9. Во однос на погоре споменатите недостатоци на делот 6, а во услови на веќе објавен дел 9, она на што Владата и СЕП мора да се фокусираат е навремено информирање на јавноста за статусот на реализација на делот

9 и суштинско вклучување на засегнатите страни во процесот на креирање и спроведување на реформите, а во насока на враќање на чистата препорака за отпочнување на пристапните преговори за членство во ЕУ.

Анекс кон извештајот

Методологијата по која се следи имплементацијата на Планот 3-6-9

Исполнетоста на активностите се следи преку утврдување на сопствени показатели и во одредени случаи потпоказатели. Мерењето на статусот на исполнетост на активностите ќе се одвива според следната логика: 1. Спроведено; 2. Делумно спроведено (во тек); 3. Неспроведено; 4) Немерливо/не може да се утврди. Ваквиот начин на следење произлегува од самата природа и начинот на кој се утврдени активностите во Планот.

Спроведено: За исполнети се сметаат оние активности чии показатели укажуваат дека предвидената активност е исполнета во рамки на предвидениот временски рок од 3 месеци, односно заклучно со локалните избори.

Делумно спроведено (во тек): За делумно исполнети се сметаат оние активности чии показател и потпоказатели се делумно исполнети; исполнет е само еден од показатели (во случај на повеќе показатели); или исполнети се показателите, но не и потпоказателите.

Неспроведено: За неисполнети ќе се сметаат оние активности чии показатели и потпоказатели укажуваат дека предвидената активност не е исполнета во рамки на предвидениот временски рок.

Не може да се утврди: За активностите чиј статус на исполнетост нема да може да се утврди се сметаат оние активности за кои нема да постои кредибилен извор дека се спроведени, неспроведени, односно делумно спроведени; активности кои треба да се реформулираат со цел да се утврдат показатели; активности кои по својата природа се ресорна надлежност на надлежната институција како и активности кои по својата природа не се мерливи.

При утврдување на статусите на исполнетост за секоја од активностите постои извор, кој служи како доказ и поткрепа дека кодирањето на истиот е извршено во согласност со предвидените методолошки упатства.

Библиографија

Печатени извори

Група експерти. „Препораки на групата експерти за системските прашања на владеење на правото поврзани со следењето на комуникациите објавено во пролетта 2015“. *Европска Комисија*, 8-ми јуни, 2015.

Нечев Зоран и Николовски Иван. „Трка на 3, 6 и 9 со пречки: Набљудување на спроведувањето на првите три месеци од Планот 3-6-9“. *Институт за демократија „Социетас Цивилис“ - Скопје*, ноември 2017.

Електронски извори

360 Степени. „2018 - Колку што е важна за Македонија, толку евентуалниот успех на Македонија е важен и за Брисел“. 360 Stepeni, 26-ти декември, 2017. https://www.youtube.com/watch?v=_XOI5yc0Rds.

Јовановска, Светлана. „Хан за НОВА: „Ќе ѝ дадеме чиста препорака на Македонија.““ Нова ТВ, 6-ти февруари, 2018. <http://novatv.mk/han-za-nova-ke-i-dademe-chista-preporaka-na-makedonija/>.

Министерство за правда. „Обраќање на Министерот за правда, Билен Саљиџи на денешната прес-конференција за извештајот од увидот во функционалноста на информатичкиот систем.“ Министерство за правда, 7-ми декември, 2017. http://www.pravda.gov.mk/novost_detail.asp?lang=mak&id=1416.

Мукоска-Ивановска, Елена. „За Караџовски нема ништо страшно во извештајот за „Акмисот“.“ Телма | Национална Телевизија, 15-ти февруари, 2018. <http://telma.com.mk/za-karadhovski-nema-nishto-strashno-vo-izveshtajot-za-akmisot/>.

Сеизова-Мрмова, Сања. „Хан: „Законот за употреба на албанскиот јазик не е европски приоритет.““ Сител Телевизија, 21-ви ноември, 2017. <http://sitel.com.mk/han-zakonot-za-upotreba-na-albanskiot-jazik-ne-e-evropski-priortet>.